

СХВАЛЕНО

Вченою радою

протокол № 1 від 31 серпня 2017 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора КрНУ

№ 218–1 від 18 вересня 2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про присвоєння вчених звань доцента, професора та старшого дослідника Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Дане положення розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 656 «Деякі питання реалізації статті 54 Закону України «Про вищу освіту», на підставі наказів Міністерства освіти і науки України № 13 від 14 січня 2016 р. «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам», «Положення про вчену раду Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського» та Статуту університету.

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає механізм присвоєння науковим і науково-педагогічним працівникам вчених звань професора, доцента та старшого дослідника Вченою радою Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (далі – університет), основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності, а також порядок позбавлення вчених звань.

1.2. Рішення Вченої ради університету про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням на засіданні Вченої ради, яке вважається правомочним за присутності на ньому не менше двох третин її членів.

1.3. Рішення Вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше ніж три чверті від кількості членів Вченої ради, присутніх на засіданні, та є дійсним протягом одного календарного року.

1.4. Рішення Вченої ради університету про присвоєння вченого звання затверджується атестаційною колегією МОН України.

2. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань

2.1. **Вчене звання професора** присвоюється науково-педагогічним університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;
2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

4) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком відповідної кафедри університету.

5) які мають:

– стаж роботи **не менш як 10 років** на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі університету на посаді доцента, професора, завідувача кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для **наукових працівників**, які займаються науково-педагогічною діяльністю, стаж роботи може становити **не менше 15 років** на посадах наукових і науково-педагогічних працівників;

– не менше п'яти навчально-методичних праць після захисту докторської дисертації;

– не менше семи наукових праць (з них п'ять – одноосібно) після захисту докторської дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких **не менше двох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web**

of Science, та не є перекладами з інших мов;

– сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов.

2.2. Вчене звання професора присвоюється науково-педагогічним працівникам університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, **яким не присуджено науковий ступінь доктора наук, але:**

1) які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук);

2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які провадять навчальну діяльність **не менш як 15 навчальних років** на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри, у тому числі *останній календарний рік на одній кафедрі університету (в одному вищому навчальному закладі)* на посаді доцента, професора, завідувача кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

4) які мають:

– не менше трьох навчальних посібників рекомендованих до друку Вченою радою університету та виданих протягом останніх десяти років;

– не менше 15 навчально-методичних праць;

– не менше 15 наукових праць (більшість з них одноосібно), опублікованих у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, у тому числі **не менше чотирьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;**

– сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн ЄС або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web

of Science, та не є перекладами з інших мов;

5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС (додаток 1), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

б) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри університету;

7) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук).

2.3. Вчене звання професора присвоюється **діячам культури і мистецтв**, педагогічна діяльність яких відповідно до навчального плану передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність **не менш як 10 навчальних років** на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі університету на посаді доцента, професора, завідувача кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання «Народний артист України», «Народний художник України», «Народний архітектор України», «Заслужений діяч мистецтв України»;

3) яким присвоєно вчене звання доцента;

4) які мають:

– сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов;

– значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері – масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та

реставраційній сфері – персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення – записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі роботи, що використовуються у педагогічній діяльності;

– шість наукових праць у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав (більшість з них одноосібно);

5) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри університету;

б) які особисто підготували не менше п'яти осіб, удостоєних почесних звань України, або лауреатів міжнародних та державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

2.4. Вчене звання доцента присвоюється науково-педагогічним працівникам університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

3) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри університету;

4) які мають:

стаж роботи **не менше ніж п'ять навчальних років** на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри, у тому числі *останній календарний рік на одній кафедрі* університету, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою.

п'ять навчально-методичних праць після захисту кандидатської дисертації;

п'ять наукових праць (чотири з них одноосібно), опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких **не менше однієї публікації у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;**

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов.

2.5. Вчене звання доцента присвоюється діячам культури і мистецтв, педагогічна діяльність яких відповідно до навчального плану передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність **не менш як п'ять навчальних років** на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі університету, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання «Народний артист України», «Народний художник України», «Народний архітектор України», «Заслужений діяч мистецтв України»;

3) які мають:

стаж роботи не менш як рік після удостоєння зазначеного почесного звання;

значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері – масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та реставраційній сфері – персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення – записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі праці, що використовуються у

педагогічній діяльності;

чотири наукових праці у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав (більшість з них одноосібно);

4) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країн, які входять до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри університету;

5) які особисто підготували не менш як трьох лауреатів міжнародних або державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

2.6. Вчене звання старшого дослідника присвоюється працівникам університету, зарахованих на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які мають:

стаж наукової роботи **не менш як п'ять років** на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, завідувача кафедри, призначені на посади ректора, проректора з наукової роботи, вченого секретаря за умови успішної роботи на зазначених посадах не менше календарного року;

10 наукових праць (більшість з них одноосібно), опублікованих після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов;

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні

сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у зазначених країнах.

2.7. **Вчене звання старшого дослідника** може бути присвоєно за спеціальністю, яка належить до іншої галузі, ніж галузь, у якій здобувачеві присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за умови, що опубліковані наукові праці містять отримані здобувачем нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для відповідної галузі знань.

3. Розгляд атестаційних матеріалів

3.1. Атестація здобувачів вчених звань професора і доцента, які здійснюють навчально-методичну роботу в університеті відбувається на кафедрі, де вони працюють. При цьому **профіль педагогічної роботи здобувача повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то у рішенні щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.**

3.2. Атестація здобувачів вченого звання професора та старшого дослідника, які працюють у наукових підрозділах університету, здійснюється зі спеціальності за профілем їх основної діяльності відповідно до галузей знань і спеціальностей з урахуванням трансформації галузей науки та наукових спеціальностей відповідно до законодавства.

3.3. Розгляд атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань здійснюється Вченою радою університету за висновком кафедри шляхом відкритого голосування.

3.4. Розгляду атестаційних матеріалів на кафедрі університету передуює проведення відкритої лекції для студентів відповідного напрямку підготовки (спеціальності) за умови присутності на ній не менше трьох викладачів кафедри.

3.5. На засіданні кафедри за присутності не менше ніж двох третин членів кафедри заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача та результати проведення відкритої лекції.

3.6. За результатами розгляду атестаційних матеріалів кафедра:

– готує висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін і відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає секретареві Вченої ради університету;

– рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали.

Рішення кафедри приймається більшістю голосів від складу кафедри відкритим голосуванням.

Повторно атестаційні матеріали розглядаються на кафедрі університету після доопрацювання.

3.7. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань на засіданні Вченої ради університету щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника визначається Вченою радою університету.

3.8. Вчений секретар після прийняття Вченою радою університету рішення про присвоєння здобувачу вченого звання протягом 15 днів оформляє атестаційну справу здобувача вченого звання та надсилає її до Міністерства освіти і науки України (МОНУ).

3.9. Вчена рада університету на запити МОНУ надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

3.10. На рішення Вченої ради університету про присвоєння/відмову у присвоєнні вченого звання здобувач вченого звання протягом двох місяців з дня прийняття рішення Вченою радою може подати апеляцію до Вченої ради університету або до МОНУ.

У разі надходження апеляції до Вченої ради університету формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів за суттю виявлених недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови та членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає Вчена рада університету.

Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

3.11. На підставі висновку апеляційної комісії Вчена рада університету приймає рішення про задоволення або про відмову у задоволенні апеляції.

Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то Вчена рада університету може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОНУ атестаційну справу здобувача

вченого звання.

4. Оформлення атестаційної справи

4.1. Атестаційна справа здобувача вченого звання складається з таких документів:

1) супровідний лист до атестаційної справи здобувача вченого звання;
2) копія першої сторінки паспорта здобувача, засвідчена підписом ученого секретаря вченої ради;

3) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);

4) рішення вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання для здобувачів вченого звання по кафедрі або для здобувачів вченого звання зі спеціальності, або для діячів культури і мистецтв відповідно до цього Положення;

5) копії дипломів доктора наук, доктора філософії (кандидата наук), атестатів доцента, старшого дослідника (старшого наукового співробітника) (для здобувачів вченого звання професора), документів про удостоєння відповідного почесного звання або інших нагород (для діячів культури і мистецтв), засвідчені підписом ученого секретаря вченої ради та скріплені печаткою університету або наукової установи;

6) протокол засідання лічильної комісії;

7) список навчально-методичних праць та/або наукових праць;

8) копія сертифіката, який підтверджує достатньо високий рівень володіння іноземною мовою;

9) довідка з основного місця роботи та витяги з наказів про зарахування на посаду та звільнення з посади додатково для осіб, які працюють за сумісництвом;

10) довідка про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у вищих навчальних закладах, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах.

4.2. Обкладинки атестаційних справ здобувачів вчених звань.

4.3. Якщо особа виконує роботу за закритою тематикою, атестаційна справа здобувача вченого звання комплектується нетаємними документами.

5. Оформлення та видача атестатів

5.1. Після затвердження відповідно до законодавства атестаційною колегією МОН рішення Вченої ради про присвоєння вчених звань МОН виписує і видає атестати за зразком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 656.

5.2. Атестат, виданий МОН, є документом, який засвідчує рівень професійної кваліфікації науково-педагогічного, наукового працівника при вирішенні питань зайняття ним відповідної посади та оплати його праці.

5.3. Оформлення атестатів здійснюється протягом двох місяців після прийняття рішення атестаційною колегією МОН.

5.4. Атестати видаються відповідальній особі (ученому секретарю Вченої ради) для вручення їх працівникам, яким присвоєні вчені звання.

5.5. У випадку втрати, знищення або пошкодження виданого атестата про присвоєння вченого звання видається дублікат атестата з новим порядковим номером. Дублікат оформляється у повній відповідності до раніше виданого атестата.

У разі зміни працівником прізвища, імені, по батькові (так само, як і зміни кафедри, галузі професійної діяльності) виписаний атестат обміну і переоформленню не підлягає.

6. Позбавлення вчених звань

6.1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до порядку їх присвоєння.

Питання про позбавлення вченого звання розглядається атестаційною колегією МОН:

у разі надходження до МОН рішення вченої ради про позбавлення вченого звання;

за клопотанням вченої ради, яка надсилала до МОН документи щодо присвоєння вченого звання;

у разі виявлення МОН порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань;

відповідно до рішення суду.

6.2. Для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням питання про позбавлення вченого звання, на засіданні Вченої ради із числа її членів утворюється комісія, кількісний та персональний склад якої визначається Вченою радою.

6.3. У 15-денний строк після розгляду питання про позбавлення працівника вченого звання до МОН надсилаються такі документи:

рішення (клопотання) Вченої ради про позбавлення вченого звання;

оригінал протоколу засідання лічильної комісії;

копії документів про присвоєння вченого звання;

інші документи, що підтверджують порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань.

6.4. Атестаційна колегія МОН відповідно до законодавства затверджує рішення Вченої ради про позбавлення (позбавляє) вченого звання з урахуванням усіх матеріалів справи і результатів попереднього експертного розгляду.

На підставі рішення атестаційної колегії МОН атестат особи, позбавленої вченого звання, визнається недійсним.

6.5. Вчена рада на запити МОН надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення вченого звання.

Вчений секретар

Т. Ф. Козловська

Візи:

Перший проректор

В. В. Никифоров

Проректор з НПМР

В. В. Костін

Начальник ЮВ

Т. М. Слободяник

Начальник ВК

І. В. Маслова

